

leta 1895. zadružnikov 248 in vplačanih deležev 1914 gld. V letu 1895. je prosilo 194 strank za posojilo, načrsto je dovolilo 105 strankam posojil v znesku 15.636 gld., vrnilo pa je 166 zadružnikov 1926 gld. 18 kr. Torej se je več izposodilo 13.709 gld. 82 kr. Stanje posojil koncem leta 1894. je bilo 16.438 gld. 50 kr. Stanje posojil koncem leta 1895. danih 220 zadružnikom je in sicer: 1. na osebni kredit proti poroštvu 26.100 gld. 32 kr.; 2. na posestva 3608 gld.; 3. na zastave 440 gld. vkup 30.148 gld. 32 kr. Hranilnih vlog se je leta 1895. vložilo 176krat in sicer je novih vložnikov oziroma izdanih knjižic 42 in v istih naloženi znesek 15.015 gld. 27 kr.; na že obstoječe knjižice določena svota 8928 gld. 45 kr. Vkup 23.943 gld. 72 kr. Vzdignilo se je in sicer popolnoma 26krat in deloma 31krat 11.720 gld. 37 kr. Torej se je več vložilo za 12.223 gld. 35 kr. Stanje hranilnih vlog koncem leta 1894. je bilo 16.480 gld. 16 kr., kapitalizovane obresti za leto 1895. znašajo 780 gld. 17 kr. Torej je stanje hranilnih vlog leta 1895. 29.483 gld. 68 kr.

Dr. Hugon Kartin, odvetniški kandidat in hišni posestnik, ustanovnik naše zadruge in član načelstva, je volil v svoji oporoki hišo št. 23 v trgu Šmarije z vsem gospodarskim poslopjem »Hranilnici in posojilnici v Šmarijah«, katera je prevzela po zapuščinski obravnavi za vrednost po cenitvi 3500 gld. Čisti dobiček leta 1895. znaša 334 gld. 83 kr. in se doda vsled sklepa letošnjega občnega zbora posebni rezervi (skladu) za zgube. Donesek k posebni rezervi za zgube za leto 1895. znaša 63 gld. 33 kr., posebna rezerva prejšnjih let znaša 349 gld. 79 kr. Vkup 413 gld. 12 kr. Torej je stanje posebne rezerve (sklada) koncem 1895. leta 747 gld. 95 kr. Stanje splošne rezerve (sklada) koncem leta 1894. je bilo 342 gld. Vstopnina leta 1895. znaša 160 gld. Torej je stanje splošne rezerve (sklada) koncem 1895. leta 502 gld. Oba rezervna fonda (sklada) torej znašata skupaj 1249 gld. 95 kr.

Sejmovi. Dne 2. maja na Ptujski gori in v Poličanah (za svinje). Dne 4. maja pri Sv. Križu na Murškem polju, v Selnici ob Dravi, v Loki, pri Sv. Trojici v Slov. gor., v Svičini, pri Sv. Juriju ob juž. železnici, na Ponikvi, v Gornjem gradu, Slov. Bistrici, Stradnu, na Vidmu in v Mariboru (tudi za konje). Dne 5. maja v Radgoni. Dne 6. maja v Lučanah, na Ptuj, pri Sv. Petru pri Cmureku in v Imenem (za svinje). Dne 7. maja na Bregu pri Ptuj (za svinje) in na Podplatu. Dne 8. maja v Polju.

Dopisi.

Iz Ptuja. (Slov. pevsko društvo) je ukrenilo v odborovi seji 18. dne aprila 1896, da priredi letošnji veliki pevski zbor v »Narodnem domu« v Brežicah v nedeljo, dne 16. avgusta. Za ta veliki pevski zbor so se določile naslednje pesmi: a) moški zbori: »Vojaci na potu«, A. Nedved. »Pastir«, Ferdo Juvanc, učitelj v Cerknici na Notranjskem. »Živila Hrvatska« in »Večer na Savi«, Iv. pl. Zajc; b) mešana zbora: »Naše gore«, A. Foerster in »Romanca«, Fr. S. Vilhar v Zagrebu. — Pesmi: »Pastir« in »Romanca« sta novi in od odbora »Slov. pevskega društva« s častnima dariloma nagrajeni. Gledé teh dveh pesmi si pridruže odbor vsa prava do velikega koncerta v nedeljo, 16. dne avgusta; ostale štiri pesmi so umotvori najodličnejših jugoslovanskih glasbenikov ter vsem izobraženim Hrvatom in Slovencem vroznane. Z ozirom na kratek čas do velikega koncerta uljudno prosimo častite gospode društvene po-

verjenike, kakor tudi posamezne velecenjene pevke in pevce v onih krajih, koder nimaa društvo poverjenikov, naj blagovolijo nemudoma odboru v Ptuj naznaniti, koliko in katera partitura se jim naj upošlje. Kdor se zglašuje za note, tega si usojamo upisati in smatrati izvršujočim članom »Slov. pevskega društva«. — Društvenik more biti vsak prijatelj (gospodje, gospe in gospice) slovenskega in sploh slovanskega petja in glasbe. Izvršujoč društvenik je vsak, ki pri pevskih in glasbenih zborih sodeluje, ter na leto 1 gld. društvenine plačuje. Odboru je bila prva skrb, podati slavnemu občinstvu nekaj izvirnega, novega; zatorej je s svoječasnim razpisom dveh častnih daril priskrbel za koncertni vsposed dve novi pesmi, o katerih se je strog veščak kaj pohvalno izrekel. Zdaj pa je zopet na častitih slovenskih pevkah in pevcih, da s stanovitno in resno vadbo pripomorejo nagrajenima skladbama do častnega in popolnega uspeha ter oslavišo sebe in slovensko pesem na dan 16. avgusta 1896.

Iz Vržeja. (V spomin vrlemu možu!) Nemila usoda nam je zopet prerano iztrgala enega moža, po katerem žaluje ne le ves trg, temuč vsakdo, ki je kdaj z njim občeval. Umril je namreč dne 11. aprila Anton Osterc, tukajšnji tržan. Pred letom dnij si je zlomil ploščico v kolenu; vkljub hitri zdravniški pomoči se mu zdravje ni nič zboljšalo. Vsled bolečin so ga napadle še razne druge bolezni. Dne 30. sušca se je podal v občno bolnišnico v Gradec iskat si zdravja; pa na mesto, da bi ozdravel, pokosila ga je tam neizprosna smrt v njegovem 42. letu. Zapustil je žalujočo udovo in dve nedorasli hčerki. Bil je uzoren domoljub, veren katoličan in vzgleden kmetovalec. Njegovo uljudno obnašanje se je prikupilo vsakomur; rad je pomagal povsod, s čim in kje je le mogel. Z njim je izgubilo bralno društvo svojega narednika, trg zavednega in uplivnega moža, kateri bi še mnogo storil za občini blagor. Njegovi telesni ostanki počivajo na pokopališču Sv. Petra v Gradcu. Svetila mu večna luč!

Od Sotle. (Z ameriški nasadi) se v okuženih krajih vrlo napreduje ta in oni kraj Sotle. Ker je bila zima ugodna, se je mnogo sveta zrigolalo. A sedaj pa močno primanjkuje ameriškega trsovia. Zato se je silno podražilo. Tisoč koreninčnih trsov riparije portalis se prodaje po 30—40 fl., cepljenih trsov pa po 150 do 180 fl. Kdor mora kupiti trsje, stane ga po tem takem oralo ameriškega nasada nad 1000 fl. z delom vred. Ker so pa tako dragoceni nasadi ubožnemu kmetu nemogoči, bi bilo pač treba, da bi dežela in država več storili za nove nasade v vinskih krajih.

Od Sv. Planine nad Trbovljami. (Različno). Gosp. urednik! Od strahu sem bil umolknil. Zima je namreč pri nas strašno z repom pomahala. Imeli smo v postu zamete, piš in burjo. Takó je sneženi vrtnec nekoč vrgl pred moje duri črno vrano, kateri je bil strl levo perot. Jaz sem sirotki z drotom zvezal zlomljeno koščico, da zdaj skripaje skakuca po moji bajti. Če odidem z oglejem po svetu, pustim revici dva kuhana krompirja in črepinjo vode in rečem: »Le jej in pij; bo pa enkrat moji duši lažje, ker ti strežem.« — Pa že vidim, da ste radovedni na druge novice. Iz Hrastnika delajo skoz Boben novo okrajno cesto v Trbovlje za 28.000 gld. Stara cesta čez Ojstro se je sesedla, ker so jo premogarji podrli. Novo cesto, ki se vije kakor velikanska kača čez Ostenk mimo Sv. Marka, bodo slovesno izročili prometu. Dogotovljena mora biti do dne 1. okt. t. l. Za vsak dan zakasnenja si je podjetnik sam naložil 10 gld. globe ali kazni. Tudi ni slabo! — Na Dolu pri Hrastniku je umrl, spravljen z Bogom, socialistični agitator Šlutej, po domače Čik. No, zdaj je baron Rotšild izgubil največjega sovražnika, za katerega se

vedel ni. — Hrastniška petrazredna šola je že več tednov zaprta vsled škrlatice. Nobena prisiljena reč ni dobra razun zelja, tudi prisiljene počitnice ne. — Na Ojstrem je pred prazniki velikonočnimi izdal neki premogar ponarejen goldinar. Denar je bil pravemu popolnoma enak razun, da ni imel na robnem platišču utisnjenega gesla našega cesarja: »viribus unitis.« Omenjeni delavec je imel bojda celo vrečico takih cesarjevih podob na malovredni kovini. Nekega lepega jutra sta istega delavca odpeljala dva črna angela variha, po domače žandarja, pa še ga ni bilo nazaj. — Premogokopno društvo zida v Trbovljah tri in Hrastniku dve velikanski hiši za delavska stanovanja. Tukaj se plača po 5 gld. na mesec za sobo, v kateri moraš skoraj okno in vrata odpreti, če suknjo slačiš. — V naših krajih se kaže letina na polju in drevji zelo dobra. Ker nam je Bog lani bolj pičel kos kruha vrezal, moramo na leto za večjega prositi. Saj tisti ni nič, ki orje; tisti ni nič, ki seje, ampak tisti je vse, ki daje sonce, dež in rast. Zatorej bom celó jaz nesel svoje stare kosti z vrh Javornika v Trbovlje k procesijam v križevem tednu, da bomo glasneje klicali: »Da sad zemlje daš in ohraniš — prosimo te, Gospod, usliši nas!«

Javorniški oglar.

Iz Vitanja. (Pobalinstvo.) V noči od 10. do 11. aprila so znani pobalini pomazali novi napis na tukajšnjem šolskem poslopju: »Ljudska šola.« Šolsko poslopje stoji ravno nasproti stanovanju c. kr. žandar-ske postaje. Vse okoliščine kažejo, da se je napis pomazal ne od zunanje, cestne strani, temveč od znotraj, skozi okno. Vsa vitanjska župnija kaže s prstom na zlojnce. Počakajmo, kaj bo pokazala preiskava!

Iz Ribnice. (Kupica, pa ne »glas!«) Kakor čujemo, jezijo se nekateri nad našim dopisom, priobčenim v 15. številki »Slov. Gospodarja« od dne 9. aprila. Ni jim prav, da smo rabili nemško besedo »glas«, torej jo bom sedaj imenoval kupico ali čašo. Ako je ta polna dobrega vina iz Slovenskih goric, kaj ne, da smo je vsi veseli? In ko jo izpraznimo, lahko rečemo:

Zdaj je kupica prazna, ki polna je bila,
Zdaj polna glava, ki jo je izpila.

Iz rogaškega okraja. (Vprašanje.) To je velika napaka in za kmeta krivica, da si jemljejo sodnijski gospodje cenilne može iz sodnijskega kraja za ves okraj s seboj na komisije. Zakaj se te nepotrebne stroške, saj so komisije same na sebi že silno dragocene? Zakaj pa ima vsaka občina prisežene cenilne može? Bi-li ne sodilo jemati te, ker so mnogo cenejši in z domačimi razmerami bolj znani? Dostikrat je celo nemogoče, da bi taki tuji cenitelji prav in vestno razsojevali, kakor n. pr. v zimskem času, ko so naša posestva pokrita s snegom. Ker tudi naš okraj ta mora tlačiti, in se pri vsaki komisiji v okraju šopirijo rogaški nemškutarji kot cenitelji, pritožila se je neka občina radi tega pri okrožnem sodišču v Celju, toda brez uspeha. Kdo nam torej ve svetovati, kako tej napaki v okom priti?

Iz Kapele pri Radgoni. (Izlet bralnega društva.) Poročali smo že zadnjič, da priredi naše bralno društvo dne 3. maja izlet v bližnjo Boračevo, kjer se ima potem vršiti veselica s tamburanjem in petjem. Ob 3. uri popoldne odrinemo od Kapele, ob 4. uri pa se prične veselica s sledečim vspeedom: 1. H. Sattner: Majniku v pozdrav (mešani zbor). 2. Tamburaška koračnica. 3. H. Sattner: Pogled v nedolžno oko (čveterospev). 4. Hr. Volarič: Pri zibelu (mešani zbor). 5. M. Farkaš: Venec hrvaških narodnih pesmij (udarjajo tamburaši). 6. A. Foerster: Kitica slov. narodnih pesmij (moški zbor). 7. H. Sattner: Na planine! (mešani zbor z bariton-solo). 8. F. V. Alstrom: Valse elegante (udarjajo tamburaši). Temu pa sledi tombola in potem prosta

zabava. Ker so prostori obširni, vrši se veselica tudi v slučaju neugodnega vremena. Torej na veselo v Boračevi!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Pri Nj. veličanstvu svetlem cesarju je bil v ponedeljek dr. Lueger, izvoljeni župan dunajski. Cesar so pohvalili njegovo poštenost, nadarjenost in zvestobo cesarju ter izrekli željo, naj se županstvu odpove. Lueger je to obljubil, in bode izvoljen prvim podžupanom. — Tudi pri podrobni razpravi o volilni preosnovi gre v poslanski zbornici precej gladko. Prvi del je že vsprejet, in Kranjska ne dobi drugega mandata, dasi se je poslanec Kiani zato spetno potegnil.

Česko. Mestu Pragi manjka dober vodovod. Te dni je torej sklenila češka hranilnica, da za cesarjevo 50letnico napravi Pragi na lastne stroške vodovod.

Štajarsko. V nedeljo je na shodu v Št. Janžu pri Hohenburgu govoril poslanec Kaltenegger zoper volilno pravico poslov. Vsi kmetje so mu pritrdjevali. Drugi govornik pa je priporočal, naj se vsi štajarski kmetje zedinijo pod katoliško zastavo, da pridejo do svojih pravic. — V Gradcu so oni dan trije lopovi napadli nekega gospoda pri belem dnevu v najživahnejši ulici.

Koroško. Ta teden so v Celovcu občinske volitve, in v 3. razredu je bil izvoljen konservativni baron Mandorff, v 2. pa stolni župnik Bittner. Kdo more zdaj zapopasti jezo nemških liberalcev in nacionalcev?

Kranjsko. Pri občinskih volitvah so seveda zmagali »Narodovci«. Sicer pa jim je za kandidate letos trdo šlo. — »Gorenjski Sokol« ima prvi občni zbor prihodnjo nedeljo v Kranju. — V Radečah nameravajo ustanoviti katol. delavsko društvo.

Primorsko. Predsednik okrožnega sodišča v Gorici, Šbisa, je slovensko obravnavanje proti slov. zatožencem z zgolj slov. pričami prepovedal, porotnike samo v italijanskem jeziku zaprisegal in zagovorniku dr. Staniču slovensko govoriti zabranil. Lepa pravica! — V Piranu, isterskem mestu, dobijo politično eksposituro ali oddelek okr. glavarstva.

Ogersko. Svetli cesar ostanejo v Budapešti 14 dni. — Domobranski minister Fejervary je pretepač prve vrste. Ta teden se je dvakrat dvobojeval, s poslancem Bernartom in urednikom Korbulyjem. Oba je težko ranil. — V nedeljo je priredil Fr. Košut velikanski shod v Budapešti. Govorilo se je zoper pogodbo z našim cesarstvom. Žalostno, ako bi se naša vlada takih širokoustnežev ustrašila!

Vnanje države.

Rim. Sv. očeta bode pri otvoritvi ogerske raztave v Budapešti zastopal monsignor Locatelli. — Papež so poslali dne 23. aprila mariborski kadetni šoli apostolski blagoslov.

Italijansko. Rimski občinski svet je v petek sklenil, da se opravi slovesna božja služba v cerkvi Ara Coeli in postavi spomenik na kapitólu onim vojakom, ki so se bojevali v Afriki. Zoper sv. mašo so seveda bili framasoni, toda večina še je vendar katoliška.

Francosko. Ker je Bourgeois z ministertvom odstopil, zato je Meline sestavil novo ministertvo. Radikalci in socialisti sedaj strašno šuntajo zoper predsednika republike. Morda v kratke nastane krvavi punt.

Belgijsko. Izvrstni katoličan Bernaert je sklenil, odtegniti se političnemu